

Maandag 4 december 2017

Toespraak van Bianca DEBAETS

Staatssecretaris voor Verkeersveiligheid, Gelijke Kansen, Dierenwelzijn &
Ontwikkelingssamenwerking
t.g.v. de uitreiking van de VOEM-prijzen

Geachte monseigneur Kockerols, geachte imam Benhadou, voorzitter Youssef Souissi (van VOEM), dames en heren, beste schrijvers, activisten, theatermakers, middenvelders en Brusselaars,

Ik weet niet of u het wist maar de Amerikaanse filmster Kirk Douglas groeide op in een achterbuurt van New York, in een **straatarm** gezin met zes oudere zussen. U vraagt zich misschien af: hoe komt u in godsnaam bij Kirk Douglas? Maar ik vertel het toch even voor twee redenen. Ten eerste is Douglas niet opgegroeid als **Douglas** maar als Issur Danielovitch, een jonge jood wiens pa een lompenverzamelaar was en zijn ma een Oekraïense analfabete. Toen hij de Bijbel begon te lezen op zichzelf, had hij het gevoel een soort horrorverhaal te lezen. God die vraagt aan Abraham om zijn enige zoon Isaac te offeren? Hoe kwam hij daarbij? Na al die moeite die ze hadden om een kind te krijgen? Hoe kon God zo wreed zijn? Kleine Issur kreeg er schrik van.

Het herinnert ons aan het belang van teksten – ook heilige teksten – te interpreteren, kritisch na te lezen en het belang van te contextualiseren. Dat is bijzonder knap uitgelegd en gedemonstreerd door Rachid Benzine in ‘De Koran uitgelegd’ en het doet me veel plezier dat we een bescheiden bijdrage met de vertaling hebben kunnen doen aan die emanciperende les.

Maar dat was niet het enige waar Douglas schrik van moest hebben. Regelmatig kreeg hij een pak slaag van jongerenbendes in zijn buurt. En terwijl ze hem een pak slaag gaven, schreeuwden ze in zijn gezicht: “*You killed Jesus Christ!*”. Douglas raapte zich erna bij elkaar, kwam thuis en vroeg doodleuk aan zijn ouders: wie is **die Jezus** en **wát** heb ik hem misdaan?

Ook dat zie je vandaag te vaak terug: jonge Brusselse moslims die moeten uitleggen waarom ze een baard hebben. Of moslims die heel vaak over één kam geschoren worden met terroristen terwijl over heel de wereld net meer moslims het slachtoffer worden van aanvallen door extremisten.

Net daarom beslisten we met de Brusselse regering, op mijn initiatief om in 2014 een interreligieuze en levensbeschouwelijke dialoog op te starten. We zagen lelijke elementen van islamofobie en antisemitisme de kop opsteken, de spanning in een aantal wijken oplopen en sommige jongeren groeiden in *hate speech* op, zonder ook maar iemand te kennen van de mensen die ze zouden moeten haten.

Ik denk dat het heel belangrijk is in een stad met vele verschillende gemeenschappen en ettelijke religieuze stromingen dat de vaak onzichtbare barrières tussen de verschillende groepen gesloopt worden en dat de ontmoetingen in wederzijds begrip en respect kunnen gebeuren. Dat niemand hier in deze straten schrik moet hebben om rond te lopen, omwille van wie of wat hij is, of in wat hij of zij gelooft. Of het nu God, Allah, Jawheh of ... een vliegend spaghettimonster is.

We hebben ook in de strijd tegen vooroordelen en discriminatie een verstrengde antidiscriminatie-ordonnantie goedgekeurd – voortaan ligt een deel van de bewijslast bij de beschuldigde. En we hebben beslist praktijktesten in te voeren op de arbeidsmarkt. Omdat de overheid de theorie van gelijke kansen moet funderen met reële controles.

Tegelijkertijd denk ik ook dat onze samenleving kansen biedt. Zoals de jonge Yasmine zei naar aanleiding van een bezoek van Rachid Benzine: *“Er is stigmatisering, die kwetst, maar we krijgen ook veel kansen: het onderwijs is goed en gratis, we zijn vrij om een hoofddoek te dragen, een korte rok, een keppeltje, ... Ik volg Benzine: het is niet ons lot slachtoffer te zijn.”*

En dat zien we heel sterk bij de vier winnaars van vanavond die sterk emanciperen en kansen creëren voor velen in onze samenleving. (De prijzen worden verdeeld volgens de vier functies van het sociaal-cultureel werk.)

Als eerste – al heb ik ze allemaal graag – ben ik zeer vereerd als staatssecretaris voor Gelijke Kansen de prijs te mogen uitreiken aan het maatschappelijk activerende: **Aya Dove** vzw (Vereniging voor dove en hardhorende mensen met een migratie-achtergrond, Brussel – maatschappelijk activerend). Proficiat!!

Een schitterende vereniging die mensen met een auditieve beperking vooruit helpt. U weet misschien dat we in Brussel steeds meer evenementen en plekken toegankelijk willen maken, we doen dat onder andere met de AB door gebarentolken voor optredens te voorzien.

De volgende prijs (voor cultuur) is voor *De Stroate* (, ik verraad hier al direct dat ik van *Maldegem* en dus *West-Vlaams* begriip, waarvoor mijn excuses ☺.) Waarvan de leden zelf goed onder woorden brengen wat hun project zo sterk maakt: *“De Stroate brengt allemaal verschillende mensen samen met dezelfde interesses. Hier voel ik me thuis, hier kan ik doen wat ik graag doe, onder de juiste begeleiding.”* (aldus Lowie G).

Voor de gemeenschapsvormende activiteiten is de winnaar ... Kilalo

Proficiat!! Kilalo is een vereniging die al drie jaar hard aan **de weg** timmert voor jongeren met Afrikaanse roots (uit het Antwerpse). Of misschien moet ik ‘brug’ zeggen, want Kilalo betekent ‘brug’ in het Swahili. En dat doen ze met debatten over *cultural appropriation*, met huiswerkbegeleiding en nog veel meer. Omdat meervoudige identiteiten een verrijking zijn.

En last but not least, een enorm bezige bij in Brussel, medewerkster van Citizenne, bestuurder bij de Vaartkapoen, stuwende kracht achter Insalet, het project dat begin 2017 Molenbeek rondtrok en het maatschappelijk weefsel probeert te herstellen: Fatima Bouchataoui. Proficiat!

Met een Radio Gaga voor 1080 gaf je zuurstof aan een prachtig idee: als je mensen op een authentieke manier hun verhalen laat vertellen aan elkaar is er van alles mogelijk. Van harte bedankt en gefeliciteerd!

En aan alle genomineerden sowieso een geweldige proficiat voor uw inspanningen en blijvend engagement om bruggen te bouwen en te blijven emanciperen!

Ik dank u.

Bianca Debaets
Staatssecretaris